

ΔΕΞΙΟΤΕΧΝΗΣ ΣΤΗ ΓΡΑΦΗ - KIRKUS REVIEWS

FREDRIK
BACKMAN
ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΟΥ

ΜΤΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Οι φίλοι μου**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: My friends

Από τις Εκδόσεις Atria Books, Νέα Υόρκη 2025

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Fredrik Backman

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Λητώ Ανδρέου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαριάνθη Κιουρτσόγλου, Ηρακλής Καρελίδης

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: James Iacobelli

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Amy Devlin

ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Κωνσταντίνος Καπένης

© Fredrik Backman, 2025

© Εξωφύλλου: Simon & Schuster 2025

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2025

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2025

ISBN 978-618-01-6187-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Since 1979

Head Office:

121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr

psychogios.gr

FREDRIK
BACKMAN

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΟΥ

Μετάφραση: Λητώ Ανδρέου

ΕΝΑ

Η Λουίζα είναι έφηβη, το καλύτερο είδος ανθρώπου. Η απόδειξη γι' αυτό είναι πολύ απλή: τα μικρά παιδιά πιστεύουν ότι οι έφηβοι είναι οι καλύτεροι άνθρωποι, και οι έφηβοι πιστεύουν ότι οι έφηβοι είναι οι καλύτεροι άνθρωποι, οι μόνοι που δεν πιστεύουν ότι οι έφηβοι είναι οι καλύτεροι άνθρωποι είναι οι ενήλικες. Κι αυτό προφανώς συμβαίνει επειδή οι ενήλικες είναι το χειρότερο είδος ανθρώπου.

Είναι μια από τις τελευταίες ημέρες πριν από το Πάσχα. Τη Λουίζα πρόκειται πολύ σύντομα να την πετάξουν έξω από μια δημοπρασία έργων τέχνης για βανδαλισμό ενός πολύτιμου πίνακα. Οι ηλικιωμένες κυρίες θα ουρλιάξουν, θα έρθει η αστυνομία, και πραγματικά τίποτα από αυτά δεν ήταν προσχεδιασμένο. Όχι να το παινευτεί, αλλά η Λουίζα είχε όντως καταστρώσει ένα τέλειο πλάνο, δε φταίει το πλάνο που εκείνη αποφάσισε να μην το τηρήσει. Διότι καμιά φορά η Λουίζα είναι ιδιοφυΐα, αλλά καμιά φορά δεν είναι ιδιοφυΐα, και το πρόβλημα είναι ότι η ιδιοφυΐα και η μη ιδιοφυΐα μοιράζονται τον ίδιο εγκέφαλο. Το πλάνο όμως; Ήταν τέλειο.

Η δημοπρασία είναι ένα μέρος όπου πηγαίνουν πάμπλουτοι άνθρωποι για να αγοράσουν πανάκριβα έργα τέχνης, οπότε εξυπακούεται ότι οι έφηβοι δεν είναι ευπρόσδεκτοι σε ένα τέτοιο μέρος, ειδικά οι έφηβοι που κουβαλάνε σακίδια γεμάτα

σπρέι μπογιάς. Οι πάμπλουτοι ενήλικες έχουν δει στις ειδήσεις υπερβολικά πολλά περιστατικά με «ακτιβιστές» που μπουκάρουν σε τέτοιους χώρους και βανδαλίζουν διάσημους πίνακες, γι' αυτό και η είσοδος προστατεύεται από φύλακες που ζυγίζουν εκατόν πενήντα κιλά χωρίς ούτε ένα γραμμάριο χιούμορ. Είναι από εκείνους τους φύλακες που είναι τόσο μυώδεις, που οι μύες τους δεν έχουν καν λατινική ονομασία, γιατί τα παλιά τα χρόνια, τότε που οι άνθρωποι μιλούσαν λατινικά, δεν υπήρχαν ακόμα γομάρια σαν αυτούς. Κανονικά όμως, ακόμα κι αυτοί δε θα έπρεπε να είναι πρόβλημα, γιατί το πλάνο ήταν η Λουίζα να τρυντώσει μέσα χωρίς να την πάρουν είδηση οι φύλακες. Το μόνο πρόβλημα με το πλάνο ήταν ότι έπρεπε να εκτελεστεί από τη Λουίζα. Πάντως άρχισε καλά, να το πούμε αυτό, διότι το κτίριο όπου γινόταν η δημοπρασία ήταν μια παλιά εκκλησία. Το γνωρίζουμε αυτό επειδή όλοι οι πάμπλουτοι που παρευρίσκονταν έλεγαν συνεχώς αναμεταξύ τους: «Το ξέρεις ότι παλιά ήταν εκκλησία αυτό το μέρος;» Διότι οι πλούσιοι άνθρωποι τρελαίνονται να υπενθυμίζουν ο ένας στον άλλον πόσο πάμπλουτοι είναι – τόσο πάμπλουτοι, που μπορούν να αγοράζουν πράγματα ακόμα κι απ' τον Θεό.

Σε λίγες μέρες από τώρα, όταν έρθει το Πάσχα, προφανώς κανείς αποδώ μέσα δε θα σκεφτεί ξανά τον Θεό, γιατί τότε ο Θεός δε θα έχει πια κάτι ενδιαφέρον να τους πουλήσει. Το πιο απίστευτο, όμως, με τον Θεό είναι πως ο Θεός φαίνεται να κατανοεί τις ανθρώπινες ανάγκες, οπότε υπάρχουν πάντα τουαλέτες στις εκκλησίες, κι από το παράθυρο μιας τέτοιας τουαλέτας ήταν που κατάφερε η Λουίζα να τρυντώσει στον χώρο, ακριβώς όπως προέβλεπε και το πλάνο. Η φίλη της, η Ψαρού, ήταν εκείνη που της έμαθε πώς να το κάνει. Η Ψαρού είναι η καλύτερη σε όλα. Για παράδειγμα, είναι η καλύτερη στο να χάνει πράγματα, η καλύτερη στο να σπάει πράγματα, μα πά-

νω απ' όλα είναι η καλύτερη στο να κάνει διαρρήξεις και να τρυνώνει σε πράγματα. Και η Λουίζα; Είναι πάνω κάτω κακή στα πάντα, αλλά πολύ καλή στο να είναι θυμωμένη. Όχι να το παινευτεί, αλλά είναι πραγματικά κορυφαία σε αυτό. Και είναι ιδιαιτέρως θυμωμένη με τους πλούσιους που αγοράζουν έργα τέχνης, γιατί οι πλούσιοι είναι το χειρότερο είδος ενηλίκων, και ο χειρότερος τρόπος να βανδαλίσεις ένα έργο τέχνης είναι να του βάλεις μια αναθεματισμένη τιμή. Γι' αυτό και οι πλούσιοι ενήλικες μισούν αυτά που ζωγραφίζει η Λουίζα στους τοίχους κτιρίων, όχι επειδή αγαπούν τους τοίχους, αλλά επειδή μισούν το γεγονός ότι υπάρχουν όμορφα πράγματα εκεί έξω που είναι τζάμπα.

Έτσι λοιπόν, η Λουίζα τρύπωσε στον χώρο από το παράθυρο, με ένα σακίδιο γεμάτο σπρέι μπογιάς και ένα τέλειο πλάνο. Όταν κουτροβαλιάστηκε στο πάτωμα της τουαλέτας, κοντοστάθηκε για λίγο και ζωγράφισε στον τοίχο ένα πολύ ρεαλιστικό πορτρέτο των φυλάκων. Ένας πιο ρηχός καλλιτέχνης ενδεχομένως να επέλεγε να τους απεικονίσει σαν μοσχάρια, έτσι χοντροί που ήταν οι λαιμοί τους – τόσο χοντροί, που ήταν αδύνατο να ξεχωρίσεις πού τελείωνε ο λαιμός και πού ξεκινούσε το κεφάλι. Η Λουίζα, όμως, ποτέ δε θα έκανε κάτι τέτοιο. Γιατί μπορεί να δει το μέσα των ανθρώπων, κι έτσι τους απεικόνισε σαν τσούχτρες. Γιατί οι τσούχτρες, όπως και οι φύλακες, είναι ασπόνδυλες και ανεγκέφαλες.

Έπειτα φόρεσε ένα λευκό πουκάμισο και χάθηκε ανάμεσα στο πλήθος.

Πρέπει να αναφέρουμε εδώ ότι η Λουίζα μισεί πολλά πράγματα πάνω της, αλλά περισσότερο απ' όλα το ύψος και το βάρος της. Όταν ήταν μικρή, είχε ευχηθεί πολλά πράγματα, αλλά ίσως πιο πολύ απ' όλα να ήταν μικρόσωμη. Δεν της αρέσει το σώμα της γιατί παραείναι πολύ, δεν της αρέσει η φωνή της γιατί παραείναι βαριά, δεν της αρέσει το μυαλό της γιατί όλο

της λέει να μιλάει όταν είναι αγχωμένη. Και, πάνω απ' όλα, δεν της αρέσει η καρδιά της, γιατί είναι πάντα αγχωμένη. Ανόητη, ανόητη καρδιά.

Έχοντας όλα αυτά κατά νου, είναι πολύ πιθανό να πείτε: μα τότε κάποιος θα την πρόσεξε όταν μπήκε στην παλιά εκκλησία – πρώτα όμως πρέπει να καταλάβετε ότι οι πλούσιοι ενήλικες δεν προσέχουν σχεδόν ποτέ τίποτα, εκτός από τους καθρέφτες. Σε όλους τους τοίχους κρέμονται πανάκριβοι πίνακες, το ένα αριστούργημα πιο μεγαλειώδες από το προηγούμενο, κι όμως η αίθουσα είναι γεμάτη από ανθρώπους που προσπαθούν συνεχώς να θαυμάσουν την αντανάκλαση του χτενίσματός τους στο ποτήρι της σαμπάνιας τους. Μια χαρωπή παρέα γυναικών φωτογραφίζουν όχι την τέχνη γύρω τους, αλλά η μια την άλλη. Μια παρέα σοβαρών αντρών συζητούν για τους αγαπημένους τους πίνακες, όχι ως έργα τέχνης, αλλά ως επενδύσεις, λες και είναι κορνιζαρισμένα χαρτονομίσματα. Και μετά οι άντρες περνάνε στο γκολφ ως θέμα συζήτησης, και οι γυναίκες γελάνε δυνατά με κάτι φανταστικό, γιατί τα πάντα στη ζωή τους είναι τέλεια, όλοι είναι υπέροχοι, και «δεν είναι φοβερό ότι το κτίριο αυτό ήταν κάποτε εκκλησία;». Προφανώς κανείς τους δεν τολμά να σχολιάσει οτιδήποτε για τους ίδιους τους πίνακες, γιατί φοβούνται υπερβολικά μην τυχόν και εκφράσουν τη λάθος γνώμη. Πρέπει να μιλήσει κάποιος άλλος πρώτος, ώστε να ξέρουν κι αυτοί τι επιτρέπεται να τους αρέσει. Μια από τις γυναίκες επιστρέφει από την τουαλέτα και δείχνει τρομοκρατημένη, γιατί κάποιος έχει ζωγραφίσει γκράφιτι στον τοίχο, η μπογιά μύριζε πολύ έντονα και τώρα η γυναίκα έχει ημικρανία.

«Γκράφιτι; Τι φρίκη! Βανδαλισμός!» αναφωνεί μια από τις γυναίκες, αλλά μια άλλη ψιθυρίζει:

«Μήπως... το γκράφιτι είναι μέρος της έκθεσης; Λέτε να είναι... τέχνη;»

Ο πανικός εξαπλώνεται στην παρέα σαν την πανούκλα. Κι αν κάνουν λάθος; Οι γυναίκες τρέχουν στους άντρες που μιλάνε για γκολφ και τους ρωτάνε αν είναι τέχνη. Ένας από αυτούς ρωτάει: «Έχει τιμή πάνω;»

Τότε οι γυναίκες γνέφουν αρνητικά και γελούν. Αν δεν έχει τιμή, δεν είναι τέχνη. Ουφ, τι ανακούφιση! Οι άντρες δείχνουν τους τοίχους και μιλούν ξανά για επενδύσεις. Όταν αναφέρο- νται στην καλύτερη επένδυση σε όλη την εκκλησία, δείχνουν έναν πίνακα και λένε: «*Εκείνος της θάλασσας*», λες και αυτό είναι όλο κι όλο: κάτι μπλε και πανάκριβο.

Θυμωμένη; Η Λουίζα δεν καταλαβαίνει πώς θα μπορούσε να είναι οτιδήποτε άλλο.

Γύρω από τους άντρες και τις γυναίκες κυκλοφορούν σερβι- τόροι με λευκά πουκάμισα, κρατώντας δίσκους με ορντέβρ, διότι οι πλούσιοι λατρεύουν τα μικροσκοπικά φαγητά. Όλα πρέπει να είναι τεράστια, εκτός από τους φόρους και τα σά- ντουιτς. Κανείς δεν κοιτάζει τους σερβιτόρους στα μάτια. Οι πλούσιοι ενήλικες δίνουν τόσο λίγη σημασία στο προσωπικό, που κανείς δεν αντιδρά στο γεγονός ότι μια από τις σερβιτό- ρες κουβαλάει ένα σακίδιο στην πλάτη.

Η Λουίζα κινείται αθόρυβα ανάμεσα στο πλήθος – αν όλη σου τη ζωή αισθάνεσαι τεράστια, γίνεσαι πολύ καλή στο να μη στέκεσαι μες στη μέση και εμποδίζεις. Οπότε, ο πανικός αρ- χίζει ξαφνικά να την κυριεύει μόνο όταν εντοπίζει τον πίνακα που αναζητάει. Γιατί την κάνει τόσο χαρούμενη, που φαντά- ζεται πως όλοι γύρω της θα ακούν την ανόητη, ανόητη καρδιά της να χτυπάει μέσα στο στήθος της. Ωστόσο, κανείς δεν αντι- δρά. Βέβαια, δεν είναι και τόσο περίεργο, δεδομένου ότι, αν είσαι ενήλικας, έχεις ξεχάσει πώς ακούγεται μια καρδιά που βροντοχτυπάει.

Ο πίνακας *Εκείνος της θάλασσας* είναι έργο του παγκοσμίου φήμης καλλιτέχνη «Κ. Γατ». Είναι το πιο ακριβό κομμάτι στη δημοπρασία, οπότε το θέλουν όλοι, όχι όμως γι' αυτό που είναι, αλλά λόγω της ιστορίας του. Λένε ότι είναι το πρώτο έργο που ζωγράφισε ο Κ. Γατ, σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών, πραγματικό παιδί θαύμα. Έτσι ξεκίνησε η καριέρα του. Αλλά τους άντρες που συζητούν για γκολφ δεν τους νοιάζει αυτό, σπεύδουν να εξηγήσουν στις γυναίκες που πίνουν σαμπάνια ότι αυτός ο πίνακας είναι «τόσο διαβολομένα καλή επένδυση» πάνω απ' όλα επειδή κυκλοφορούν διάφορες φήμες. Διότι οι εφημερίδες λένε ότι ο καλλιτέχνης είναι ναρκομανής, ότι είναι σε τόσο άσχημη κατάσταση, που δε βγαίνει πια καθόλου έξω, οπότε, αν ο αγοραστής σταθεί πραγματικά τυχερός, ο καλλιτέχνης μπορεί να πεθάνει! Φανταστείτε πόσο θα αξίζει τότε ο πίνακας!

Όλοι γελούν. Η Λουίζα σφίγγει τις γροθιές της.

Ο πίνακας είναι ήδη ακριβός. Τόσο ακριβός μάλιστα, που κρέμεται ένα βελούδινο σκοινί μπροστά του. Τόσο απίστευτα ξεχωριστός, που αν κάποιος φτωχός βρισκόταν να αναπνέει κατά λάθος υπερβολικά κοντά του, μπορεί και να τον πρόσβαλλε. Δίπλα στο σκοινί στέκεται μια μικρόσωμη ηλικιωμένη κυρία στολισμένη απ' την κορφή ως τα νύχια με διαμάντια, δείχνοντας πολύ δυστυχισμένη, αν και, για να είμαστε δίκαιοι, το πρόσωπό της μάλλον μόνο αυτή την έκφραση μπορεί να έχει, μια και έχει υποστεί τόσες πλαστικές επεμβάσεις, που μοιάζει με παπούτσι με υπερβολικά σφιγμένα τα κορδόνια.

«Να *Εκείνος της θάλασσας!*» λέει δυσανεστημένα στον σύζυγό της, γιατί ο πίνακας είναι μικρότερος απ' ό,τι τον φανταζόταν. Μάλλον η καμμενούλα θα φανταζόταν ότι η θάλασσα θα ήταν μεγαλύτερη.

Ο σύζυγός της, ένας ηλικιωμένος κύριος με ένα ρολόι στον καρπό του στο μέγεθος ενήλικης χελώνας και ένα παντελόνι τόσο στενό, που κάνει τον πισινό του να μοιάζει σαν να έχει δικό του πισινό, δεν κοιτάζει καν τον πίνακα, απλώς διαβάζει την επιγραφή δίπλα του για να δει την εκτιμώμενη τιμή δημοπρατήσης. Δείχνει χαρούμενος, γιατί δεν μπορεί ο καθένας να αγοράσει έναν πίνακα σαν κι αυτόν, κάτι που σημαίνει ότι ο ηλικιωμένος κύριος δεν είναι ο καθένας. Η γυναίκα λέει ότι είναι κρίμα που ο πίνακας δεν είναι πορτοκαλί, γιατί έχουν πολλά πορτοκαλί έπιπλα στο θερινό εξοχικό τους φέτος. Και το λέει μ' έναν τόνο που υπαινίσσεται ότι την ενοχλεί και το γεγονός ότι το παγωτό δε μοιάζει πιο πολύ με πίκλες ή ότι τα πόμολα δε μοιάζουν πιο πολύ με όπερα – σαν να συνιστά μάλλον αγένεια το ότι ο κόσμος όλος δεν προσαρμόζεται πάντα στις επιθυμίες της.

«Ίσως θα μπορούσαμε να τον βάλουμε σε πορτοκαλί κορνίζα, Τσαρλς» προτείνει, αλλά ο ηλικιωμένος κύριος δεν της απαντάει, γιατί το στόμα του είναι μπουκωμένο με μικροσκοπικά σάντουιτς.

Η Λουίζα τους μισεί όλους. Τους άντρες που επενδύουν και τις γυναίκες που φωτογραφίζονται, και τη γριά που διακοσμεί και τον γέρο που καταναλώνει. Ω Θεέ μου, πόσο τους μισεί. Πρέπει να το γνωρίζετε αυτό, διότι διαφορετικά δεν μπορείτε να καταλάβετε τι επίδραση μπορεί να έχει ένας πίνακας σε έναν άνθρωπο.

Στο σακίδιό της η Λουίζα, εκτός από τα σπρέι μπογιάς, έχει το διαβατήριό της και μια παλιά καρτ ποστάλ που γράφει με εξαιρετικά τρεμουλιαστό γραφικό χαρακτήρα: *Είναι τόσο όμορφα εδώ, ο ήλιος λάμπει κάθε μέρα. Μου λείπεις, τα λέμε σύντομα. Μαμά.* Πρέπει κι αυτό να το γνωρίζετε προκειμένου

να καταλάβετε ότι, άπαξ κι η Λουίζα τρύπωσε ανάμεσα στον κόσμο και κατάφερε να φτάσει επιτέλους στο βελούδινο σκοινί που κρέμεται μπροστά από τον πίνακα που όλοι οι υπόλοιποι εκεί νομίζουν ότι απεικονίζει τη θάλασσα, δε στέκεται πια μέσα σε μια παλιά εκκλησία. Δεν είναι μόνη. Δεν είναι ούτε θυμωμένη, ούτε καν με τη φίλη της την Ψαρού, που είναι τόσο καλή στο να τρυπώνει σε μέρη μα τόσο κακή στο να βγαίνει από αυτά.

Μια φορά, η Ψαρού κι η Λουίζα διέρρηξαν ένα στούντιο τατουάζ μες στην άγρια νύχτα κι έκαναν τατουάζ η μια στην άλλη. Η Λουίζα ζωγράφισε μια καρδιά στο μπράτσο της Ψαρούς, και ήταν η πιο όμορφη καρδιά που είχε δει ποτέ η Ψαρού. Τότε η Ψαρού χάραξε ένα τατουάζ στον πήχη της Λουίζας, και ήταν πραγματικά κακάσχημο, σχεδόν ακατανόητα φριχτό, δεδομένου ότι η Ψαρού ήταν η καλύτερη σχεδόν στα πάντα αλλά κάκιστη στη ζωγραφική. Το τατουάζ απεικόνιζε έναν μονόχειρα άντρα πάνω σε ένα δέντρο, και η Λουίζα δεν αγάπησε ποτέ περισσότερο άλλη εικόνα. Την πρώτη φορά που γνωρίστηκαν με την Ψαρού, σε ένα ανάδοχο σπίτι που φιλοξενούσε πολλά παιδιά κι όπου κανένα δεν τολμούσε να κοιμηθεί, η Ψαρού της ψιθύριζε ανέκδοτα όλη τη νύχτα. Το αγαπημένο της ήταν: «Πώς κατεβάζεις έναν μονόχειρα από το δέντρο; Του γνέφεις “γεια”!»

Κανείς δε γελούσε με τα δικά του αστεία όπως η Ψαρού. Η Λουίζα δεν είχε ακούσει ποτέ πιο ωραίο ήχο και δεν είχε γνωρίσει ποτέ πιο πληθωρικό άτομο. Καμιά φορά, η Ψαρού μπούκαρε σε παγωτατζίδικα μέσα στη νύχτα, γιατί ελάχιστα πράγματα της άρεσαν περισσότερο από το παγωτό, πιο συχνά, όμως, μπούκαρε σε χρωματοπωλεία, επειδή η Λουίζα χρειαζόταν σπρέι μογιαγιάς. Μια φορά διέρρηξαν ένα κατάστημα σιδηρικών επειδή χρειαζόνταν κατσαβίδια, πάμπολλες όμως φορές τρύπωσαν κρυφά σε κινηματογράφους ώστε να παρακο-

λουθήσουν τη βραδινή προβολή, γιατί ελάχιστα πράγματα αγαπούσε η Λουίζα περισσότερο από τις ταινίες.

Όταν ήταν δεκαεπτά, κοιμούνταν σχεδόν κάθε βράδυ δίπλα δίπλα στο ανάδοχο σπίτι όπου φιλοξενούνταν, με λεκέδες από παγωτό στα ρούχα τους και το γέλιο της μιας να γεμίζει τα πνευμόνια της άλλης, με μια συρταριέρα τοποθετημένη μπροστά από την πόρτα ώστε να μην μπορεί να μπει κανείς, κι ένα κατσαβίδι ανά χείρας σε περίπτωση που κάποιος το επιχειρούσε. Εξοικειώνεσαι με πάρα πολλά αλλόκοτα πράγματα όταν μεγαλώνεις χωρίς γονείς, κι έτσι σύντομα συνηθίζεις τόσο πολύ να έχεις ένα μοναδικό πρόσωπο που αγαπάς, που γίνεται αδύνατο να αποτινάξεις αυτή τη συνήθεια.

Η Λουίζα υπέφερε, αλλά η Ψαρού υπέφερε περισσότερο. Η Λουίζα μισούσε την πραγματικότητα, αλλά η Ψαρού δεν την άντεχε καθόλου. Η Λουίζα δοκίμασε ναρκωτικά μια δυο φορές, αλλά η Ψαρού δεν μπορούσε να σταματήσει. Η Λουίζα ήταν ακόμα δεκαεπτά όταν η Ψαρού έγινε δεκαοκτώ και έπρεπε να φύγει από το ανάδοχο σπίτι. Η Ψαρού υποσχέθηκε στη Λουίζα ότι όλα θα πήγαιναν καλά, όμως η Λουίζα ήταν ο μοναδικός καλός άνθρωπος στη ζωή της, κι έτσι, ύστερα από αρκετές νύχτες χωριστά, η Ψαρού γνώρισε άλλους τύπους ανθρώπων. Δραπέτευε από την πραγματικότητα χαμένη σε μπουκάλια, βυθισμένη στην ομίχλη του αλκοόλ. Οι ενήλικες πάντα νομίζουν ότι μπορούν να προστατεύσουν τα παιδιά εφόσον δεν τα αφήσουν να βρεθούν σε επικίνδυνα μέρη, ωστόσο κάθε έφηβος γνωρίζει πως αυτό είναι μάταιο, γιατί το πιο επικίνδυνο μέρος στη γη βρίσκεται μέσα μας. Μια εύθραυστη καρδιά σπάει το ίδιο είτε βρίσκεται σε παλάτια είτε σε σκοτεινά σοκάκια.

Η Λουίζα είναι τώρα μόνη της στον πλανήτη εδώ και τρεις εβδομάδες, γιατί τότε ήταν που όλοι οι ενήλικες της είπαν ψέματα ότι η Ψαρού είχε αυτοκτονήσει. Δεν ήταν αλήθεια. Σε

κανέναν ενήλικα δεν έλειψε η Ψαρού όταν πέθανε, έτσι γίνεται όταν είσαι ορφανό και μεγαλώνεις σε δέκα διαφορετικά ανάδοχα σπίτια, οπότε τους ήταν πολύ εύκολο να πουν απλώς ότι είχε πάρει υπερβολική δόση χαπιών. Όμως η Λουίζα ξέρει την αλήθεια: την Ψαρού τη δολοφόνησε η πραγματικότητα. Της προκάλεσε ασφυξία το αίσθημα κλειστοφοβίας που αισθανόταν από τη συνειδητοποίηση ότι ήταν εγκλωβισμένη σε αυτό τον πλανήτη. Πέθανε από τη θλίψη που τη συνόδευε όλη την ώρα.

Πρέπει να τα γνωρίζετε όλα αυτά για τη Λουίζα, διαφορετικά δε γίνεται να κατανοήσετε τι μπορεί να σημαίνει ένας πίνακας. Ότι υπάρχει μια συγκεκριμένη ταχύτητα με την οποία μπορεί να χτυπήσει μια καρδιά και την οποία δεν μπορείς να θυμηθείς όταν πάψεις να είσαι νέος. Υπάρχουν έργα τέχνης που μπορεί να είναι τόσο όμορφα, ώστε να κάνουν μια έφηβη να νιώθει σαν να μη χωράει στο σώμα της. Υπάρχει ένα είδος ευτυχίας που σε κατακλύζει τόσο ολοκληρωτικά, που είναι σχεδόν αβάσταχτη, σαν η ψυχή σου να κλοτσάει και να παλεύει για να ξεφύγει από τα κόκαλά σου. Μπορεί να κοιτάξεις έναν πίνακα, και για μια στιγμή, για μια ανάσα μόνο, να ξεχάσεις πώς είναι να φοβάσαι. Αν το έχετε βιώσει ποτέ αυτό, ξέρετε πώς είναι. Αν όχι, δεν υπάρχουν λόγια να το εξηγήσουν.

Διότι ο πίνακας αυτός δεν απεικονίζει τη θάλασσα. Μόνο ένας αναθεματισμένος ενήλικας θα το νόμιζε αυτό.

ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΤΗΡΟΥΣΑΝ ΚΑΝ...

Τρεις μικροσκοπικές φιγούρες στην άκρη μιας προβλήτας, στη γωνία ενός από τους πιο διάσημους πίνακες του κόσμου. Οι περισσότεροι θεωρούν ότι είναι απλώς μια περίεργη απεικόνιση της θάλασσας. Η Λουίζα όμως, μια επίδοξη ζωγράφος, ξέρει ότι δεν ισχύει αυτό και είναι αποφασισμένη να ανακαλύψει τι κρύβεται πίσω από αυτές τις αινιγματικές φιγούρες.

Είκοσι πέντε χρόνια πριν, σε μια απόμακρη παραλιακή πόλη, μια παρέα εφήβων καταφεύγει σε μια εγκαταλειμμένη προβλήτα, μακριά από τις οικογένειες και τα σπίτια τους που τους πληγώνουν. Εκεί λένε αστεία, μοιράζονται μυστικά και κάνουν μικρές επαναστάσεις. Οι χαμένες αυτές ψυχές βρίσκουν η μία στην άλλη έναν λόγο να σηκώνονται κάθε πρωί, έναν λόγο να ονειρεύονται, έναν λόγο να αγαπάνε.

Από εκείνο το καλοκαίρι γεννιέται ένα έργο τέχνης, ένας πίνακας που θα καταλήξει απρόσμενα στα χέρια της δεκαοκτάχρονης Λουίζα, η οποία θα αποδυθεί σε ένα ταξίδι γεμάτο εκπλήξεις για να μάθει ποιος και γιατί τον ζωγράφισε. Όσο πλησιάζει τον τόπο γέννησης του πίνακα, τόσο την κυριεύει το άγχος για την αλήθεια. Και η Λουίζα θα είναι η απόδειξη ότι το ευτυχισμένο τέλος δεν παίρνει πάντα τη μορφή που προσδοκούμε σ' αυτή τη συγκλονιστική μαρτυρία της αέναης δύναμης της φιλίας και της τέχνης.

**Μια αξέχαστη, αστεία και ταυτόχρονα
συγκινητική ιστορία.**

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΖΗΣ: 31381